

Česko bude mít na odstřižení od ruské ropy více času, až do června 2024. Zatím na odstřižení není připraveno

- CZ24 News | 8. května 2022

EU: Evropská komise navrhuje kompletní odstřižení EU od ruské ropy už během šesti měsíců. Do konce letošního roku by se pak členské země zcela odstřihly také od dovozu ruských ropných produktů, jako je nafta. Výjimku mají mít Slovensko a Maďarsko, jimž Brusel vyhradí čas na odstřižení do konce roku 2024, nikoli tedy jen do konce roku 2023, jak zněl návrh původní. Včera o tom informovala agentura Bloomberg. Delší lhůtu si nakonec podle téže agentury vyboxuje také Česko, čas bude mít do června 2024. Je to nutnost, alespoň ekonomicky.

Stěžejní maďarský petrochemický podnik MOL, druhý největší provozovatel čerpacích stanic v ČR a v tuto chvíli jeden z největších odběratelů ruské ropy v EU, se ale na embargo podle předvčerejšího vyjádření jeho generálního ředitele Zsolta Hernádiho připravuje. Bude více ropy dovážet po moři tankery a například ve slovenských rafinériích podniku klesne produkce o zhruba 30 procent, z technologických důvodů.

Dieslový hladomor

Pravděpodobné embargo na ruskou ropu zasáhne nejen slovenské rafinérie, ale poměrně dramaticky potenciálně také český průmysl a zásobování Česka ropou a ropnými produkty, jako je nafta. Vzhledem k tomu, že skoro padesát procent do EU importovaného dieselového paliva má svůj původ v Rusku, hrozí Unii i Česku „dieslový hladomor“. Cena velkoobchodně prodávané nafty na burze v Rotterdamu proto tento týden vylétla v přepočtu do koruna níže než 29 900 Kč. To je její nejvyšší cena od letošního 8. března. Tehdy tento nárůst předznamenal zdražení nafty u českých čerpacích stanic v průměru až k 50 korun za litr. Něco podobného se může opakovat i nyní.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Zasažení ovšem budou nejen čeští řidiči či dopravci. Během nejvýše dvou let mohou nastat vážné problémy napříč celým tuzemským průmyslem. Třeba potíže s dodávkami třeba plastových okenních rámců, palubních desek aut, potravin balených v ochranné fólii, materiálů pro zateplení budov, ale také ledniček, televizorů a dalších podobných zařízení. Výroba těchto věcí se bez ropy neobejde, stejně jako se bez ní neobejde třeba stavba a renovace silnic a dalších komunikací.

Česká republika přitom bude v případě uvalení embarga na dovoz ruské ropy a produktů do EU čelit těžkostem už při snaze o úplné zajištění dodávek nahrazujících ruskou ropu.

Ruská ropa představuje zhruba polovinu veškeré ropy dovážené do ČR.

Česko získává ropu prostřednictvím dvou ropovodů, a to Družby a ropovodu IKL („Ingolstadt – Kralupy – Litvínov“). Loni Družbou proudilo do Česka přibližně 49 procent veškeré dovezené ropy, ropovodem IKL to pak bylo zhruba 51 procent. Těmito dvěma ropovody Česko loni dovezlo celkem 6,8 milionu tun ropy (průměrně však dováží 7,5 milionu tun, loňské číslo ponížily pandemické uzavírky). Uvedenou polovinu z tohoto množství, 3,4 milionu tun, tvořila ropa ruská. Více než milion tun pak dodaly ještě Kazachstán (1,2 milionu tun) a Ázerbájdžán (1,1 milionu tun). Čtvrtým největším dovozcem do ČR byly loni Spojené státy, jež dodaly 0,8 milionu tun ropy.

Při výpadku dodávek ruské ropy by muselo dojít k navýšení dodávek ropovodem IKL. Tímto ropovodem Česko získává ropu nejen z Kazachstánu, Ázerbájdžánu či z USA, ale také třeba z Libye (loni 0,2 milionu tun) nebo Nigérie. Ropovod vede do Česka z Bavorska, kde se napojuje na Transalpinský ropovod TAL, jenž vede ropu z italského přístavu Terst.

Dodávky ropy

Jediným zpracovatelem dovážené ropy je v Česku polská společnost PKN Orlen, rovněž provozovatel největší sítě čerpacích stanic v ČR, převážně stále pod značnou Benzina. Ta vlastní ropné rafinérie v Litvínově a v Kralupech nad Vltavou. Litvínovská rafinérie zpracovává sirnatou ropu z Ruska, dodanou ropovodem Družba. Kralupská rafinérie zpracovává lehkou ropu z různých částí světa. Tato ropa – například ta z Ázerbájdžánu, USA nebo Libye – je nejprve tankery dovezena do zmíněného Terstu, odkud pak proudí uvedenými ropovody TAL a IKL až do Česka.

S navýšením kapacity ropovodu IKL není potíž. Jeho přepravní kapacita je 10 milionů tun ropy ročně. Pokud by tedy došlo k úplnému odpojení EU, a tedy i Česka od ruské ropy a ta ropovodem Družba přestala zcela proudit, Česko by přišlo o dodávky 3,4 milionu tun suroviny. Ropovod IKL kapacitně zvládne zajistit dodávku dodatečných milionů tun tak, že nastane plné nahrazení dodávek, které nyní zajišťuje Družba.

Problém však tkví v tom, že už nyní je prakticky zcela vytištěný Transalpinský ropovod TAL, jenž vede ropu přes Alpy, z Terstu do Bavorska, k ústí ropovodu IKL. TAL má sice kapacitu dokonce 43 milionů tun ropy ročně, avšak na Česko z ní připadá pouze zhruba desetina, tedy přibližně čtyři miliony tun. Ropovod TAL totiž zásobuje také Německo nebo Rakousko. Pokud by tedy Česko přerušilo dodávky ruské ropy (loni v uvedeném objemu 3,4 milionu tun), kapacita ropovodu TAL by nestačila. Do Česka by jím totiž musela proudit veškerá dovážená ropa (loni v uvedeném objemu 6,8 milionu tun), což by při kapacitě ropovodu TAL vyhrazené pro Česko (přibližně ony čtyři miliony tun) bylo zkrátka „příliš velké sousto“.

Česko skrze státní společnost MERO ČR, jež provozuje ropovody, vlastní v ropovodu TAL zhruba pětiprocentní podíl. To je malý podíl na to, aby si zajistilo výrazné navýšení přepravní kapacity pro české potřeby. Možné sice určité navýšení kapacity pro české potřeby je, to však nemusí stačit, pokud bude třeba nahradit ruskou ropu rychle a na úrovni celé EU.

Česko by pak muselo kombinovat spotřebu ropy z ropovodu IKL, resp. TAL se spotřebou ropy ze strategických rezerv, které samy o sobě vystačí na více než tři měsíce. Další možností je využití kapacity v ropovodu Adria, který vede z Chorvatska přes Maďarsko, kde se napojuje na Družbu, takže jím lze následně vést ropu přes Slovensko do Česka. Avšak Adrii lze využít přinejlepším jen doplňkově, pokud vůbec.

Realita je tedy taková, že Česko zatím nemá uspokojivě vyřešeno nahrazení ruské ropy, přesto, že zřejmě už brzy odkývne odstřižení od ní. Trpět mohou nejen řidiči, jimž zdraží pohonné hmoty, ale

i průmysl. Do června 2024 však ještě docela dost času, lze se za tu dobu připravit.

Sledujte nás na Telegramu: t.me/cz24news

[ZDROJ](#)